

Janusmed kön & genus

Linnéa Karlsson Lind

Apotekare, med dr
Kunskapstjänster läkemedel, Region Stockholm

Frågor ställs via sms, scanna kod:

Redovisning av jäv

Har inga jävsförhållanden att deklarerera.

Janusmed kunskapsstöd

- Substansbaserade
- Evidensbaserade
- Oberoende
- Kopplade till svenskt produktsortiment
- Nationellt tillgängliga på webben

Sök på läkemedelsprodukt och/eller substans

✖ Rensa sökning

Inkludera utgångna/ej tillgängliga läkemedelsprodukter

Interaktioner

Riskprofil

Njurfunktion

Fosterpåverkan

Amning

Kön och genus

Kön och genus

[Startsida kön och genus](#) [Aktuellt](#) [Användarhandledning](#) [Allmänt om könsskillnader och läkemedel](#) [English](#) [Skriv ut](#)

Janusmed kön och genus tillhandahåller generell information om köns- och genusaspekter på läkemedelsbehandling.

Kunskapsstödet syftar till att ge stöd till en förbättrad läkemedelsbehandling genom att underlätta rätt val av läkemedel och rätt dosering, relaterat till patientens kön. Informationen är riktad till hälso- och sjukvårdspersonal.

Observera att Janusmed kön och genus inte omfattar information om läkemedels eventuella fosterpåverkan eller kompatibilitet med amning. För sådan information, se kunskapsstöden Janusmed fosterpåverkan respektive Janusmed amning.

Hittar du inte det läkemedel du söker? Här finns [ett index över allt innehåll](#) i Janusmed kön & genus.

Varför Janusmed kön & genus?

- Kvinnor underrepresenterade i kliniska läkemedelsstudier – kunskapslucka
- Kvinnor rapporterar biverkningar mer än dubbelt så ofta som män – kön/genus som faktor understuderat
- Många läkemedel används av kvinnor och män i samma doser
- Kvinnor och män kan reagera olika på samma läkemedel (effekter, biverkningar, farmakokinetik)
- Svårt att hitta information om könsskillnader och läkemedel, t.ex. Fass
- Läkare i primärvården önskar mer kunskap i ämnet

Janusmed kön & genus

- Kunskapsstöd om läkemedelsbehandling med hänsyn till patientens kön
- Visar om det finns kliniskt relevanta skillnader i läkemedelseffekter, -biverkningar, eller dosering mellan kvinnor och män
- Stöd för hälso- och sjukvårdspersonal, främst förskrivande läkare och vid läkemedelsgenomgångar
- Världsunik

Vad omfattar Janusmed kön & genus?

De flesta läkemedel
rekommenderade i Region
Stockholms Kloka listan
– men även andra vanliga
läkemedel

Könsrelaterade aspekter:
farmakokinetik, effekt,
biverkningar

Genusrelaterade aspekter:
läkemedelsanvändning,
biverkningsrapportering

Skillnader som är
statistiskt signifikanta

Studier som inkluderat
kvinnor/flickor och
män/pojkar
– underlag för att analysera
icke-binära könsidentiteter
saknas

Hur fungerar det?

Sökta läkemedel

Om kunskapsstödet

Abilify (Tablett) × kodein × Alvedon (Filmdragerad tablett) × Zyprexa (Dragerad tablett) × Namn på produkter eller substanser

Inkludera utgångna/ej tillgängliga läkemedelsprodukter

Interaktioner ■ Riskprofil III Njurfunktion X Fosterpåverkan 2 Amning 2 **Kön och genus CI**

Kön och genus

[Startsida kön och genus](#) [Aktuellt](#) [Användarhandledning](#) [Allmänt om könsskillnader och läkemedel](#) [English](#) [Skriv ut](#)

Janusmed kön och genus tillhandahåller generell information om köns- och genusaspekter på läkemedelsbehandling.

Läkemedelsprodukt / substans	Klass	Sammanfattning
Zyprexa (Dragerad tablett) olanzapin	CI	Kvinnor har lägre clearance av olanzapin än män och lägre startdos kan därför övervägas vid andra riskfaktorer för lägre clearance (icke-rökare, äldre). Monitorering genom plasmakoncentrationsmätning... > Läs hela sammanfattningen
Abilify (Tablett) aripiprazol	C	Exponeringen för aripiprazol kan i genomsnitt förväntas bli något högre hos kvinnor än hos män efter administrering av lika stora doser. Detta beror sannolikt främst på könsassocierade viktskillnader. Det... > Läs hela sammanfattningen
kodein kodein	B	Det saknas kontrollerade studier om skillnader mellan könen avseende effekt, biverkningar och farmakokinetik för kodein. Kodein är en prodrug och måste omvandlas till morfin för att ha effekt. > Läs hela sammanfattningen
Alvedon (Filmdragerad tablett) paracetamol	A	Det saknas kontrollerade studier om skillnader mellan könen avseende effekt och biverkningar av paracetamol. Kvinnor kan ha en något högre exponering för paracetamol vid samma dos. Den kliniska... > Läs hela sammanfattningen

Läkemedel

Kort info samt länk till fullständig text

Klassificering av läkemedelssubstansen

Klassificering

- A** **Inga könsskillnader visade eller inga kliniskt relevanta könsskillnader visade**
Det finns dokumentation om att könsskillnader inte har observerats för läkemedlet, eller det finns dokumentation om icke-kliniskt relevanta könsskillnader för läkemedlet.
- B** **Data om könsskillnader saknas**
Det finns ingen dokumentation om könsskillnader för läkemedlet
- C** **Kliniskt relevanta könsskillnader för vissa patientgrupper**
Det finns evidens om könsskillnader för läkemedlet som är kliniskt relevanta för vissa patienter, t ex gravida kvinnor eller äldre.
- C!** **Kliniskt relevanta könsskillnader**
Det finns god evidens om kliniskt relevanta könsskillnader för läkemedlet.
- ?** Läkemedelsprodukten / substansen är inte bedömd i Janusmed kön och genus

Klassificering

En substans kan få olika klassificeringar beroende på läkemedelsform

Läkemedel / substans	Klass	Sammanfattning
– ruxolitinib		
Ruxolitinib – systemiskt	C!	Kvinnor med myelofibros som behandlas med ruxolitinib har bättre överlevnadsresultat än män, men skillnader i biverkningar har inte rapporterats. Kvinnor som kan bli gravida bör använda ett effektivt... > Läs hela sammanfattningen
Ruxolitinib – lokalt	B	Den topikala formen av ruxolitinib har minimal systemisk absorption, och inga könsrelaterade skillnader i exponering, effekt eller biverkningar har rapporterats. Kvinnor som kan bli gravida bör använda ett... > Läs hela sammanfattningen

En kombinationsprodukt kan få flera klassificeringar – en per ingående substans

Läkemedel / substans	Klass	Sammanfattning
– Citodon (Tablett)		
Kodein	B	Det saknas kontrollerade studier om skillnader mellan könen avseende effekt, biverkningar och farmakokinetik för kodein. Kodein är en prodrug och måste omvandlas till morfin för att ha effekt. > Läs hela sammanfattningen
paracetamol	A	Det saknas kontrollerade studier om skillnader mellan könen avseende effekt och biverkningar av paracetamol. Kvinnor kan ha en något högre exponering för paracetamol vid samma dos. Den kliniska... > Läs hela sammanfattningen

Fullständig text

Klassificering och substansnamn

Hela sammanfattningen

C **Aripiprazol**
[Visa all info](#) [Skriv ut](#) [Kontakta oss](#)

Produkter > [Visa alla produkter](#)
ABILIFY MAINTENA, Abilify, Abilify Maintena, Abilify Maintena Kit, Ari.....

ATC-koder
N05AX12

Substanser
aripiprazol, aripiprazolmonohydrat

Sammanfattning
Exponeringen för aripiprazol kan i genomsnitt förväntas bli något högre hos kvinnor än hos män efter administrering av lika stora doser. Detta beror sannolikt främst på könsassocierade viktskillnader. Det saknas hittills belägg för att skillnaden medför terapeutiska konsekvenser vid behandling av schizofreni. Dock har bättre behandlingseffekter indikerats vid affektiva tillstånd med vissa symtom hos kvinnor. Emellertid gäller det endast enstaka studier med tveksamt bevisvärde.

Män förefaller i högre utsträckning än kvinnor utveckla låga prolaktinnivåer vid aripiprazolbehandling, sannolikt till följd av könshormonella skillnader.

En högre frekvens av rapporterade hemodynamiska och gastrointestinala biverkningar har rapporterats för kvinnor, men kontrollerade långtidsstudier som belyser den eventuella kliniska relevansen av detta har inte identifierats.

Background
Pharmacokinetics and dosing
A higher exposure of aripiprazole and its active metabolite dehydro-aripiprazole was noted in female versus male subjects after similar oral doses according to data presented by the manufacturer [1]. Approximately 30-40% higher mean values of Cmax and AUC were reported respectively, for both the parent compound and the metabolite [1]. A large part of this difference might have been attributable to sex-related differences in weight, which was also indicated by pharmacokinetic analyses from six bioequivalence studies comprising 148 healthy volunteers (85 men, 63 women) [2]. Of note, the differences in mean exposure (AUC, Cmax) between male and female subjects in the bioequivalence studies were small (<15 % difference in unadjusted Cmax and AUC, and ≈ 7 % difference after adjusting for weight) and arguably clinically insignificant [2].

No dosage adjustment based on patient's sex is recommended in the drug label information [1, 3]. Interestingly, no dosage adjustment based on weight is recommended either, which may result in higher exposures in women as a.....
[> Visa hela bakgrundstexten](#)

Försäljning på recept > [Visa hela försäljning på recept](#)

Referenser > [Visa referenser](#)

Uppdaterat
Litteratursökningsdatum: 2020-06-22

Fasstexter > [Visa fasstexter](#)

Längre bakgrundstext på engelska. Om det är en lång text visas hela när man trycker på den blå länken "Visa hela bakgrundstexten"

Hitta läkemedel per klass

Gå till Info-knappen och klicka på index

The screenshot shows the 'Index över innehåll i följande Janusmedkällor:' page. At the top, there are navigation links for 'Startsida', 'Info', and 'Kontakt'. Below this, there are three tabs: 'Fosterpåverkan', 'Amning', and 'Kön och genus'. The 'Kön och genus' tab is selected. Below the tabs, there is a list of letters: 'a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9'. Underneath, there are three columns: 'Substanser', 'Läkemedel', and 'Dokument'. The 'Läkemedel' column has a sub-menu with 'A B C C!' and an information icon. A dropdown menu is open from the 'Info' button, listing various options including 'Om Janusmed', 'Så här söker du', 'Om Janusmed interaktioner', 'Om Janusmed riskprofil', 'Om Janusmed njurfunktion', 'Om Janusmed fosterpåverkan', 'Om Janusmed amning', 'Om Janusmed kön och genus', 'Tillgänglighetsutlåtande', 'Användarvillkor', 'Om versioner', 'Index Janusmed fosterpåverkan', 'Index Janusmed amning', and 'Index Janusmed kön och genus'.

Välj klassificering

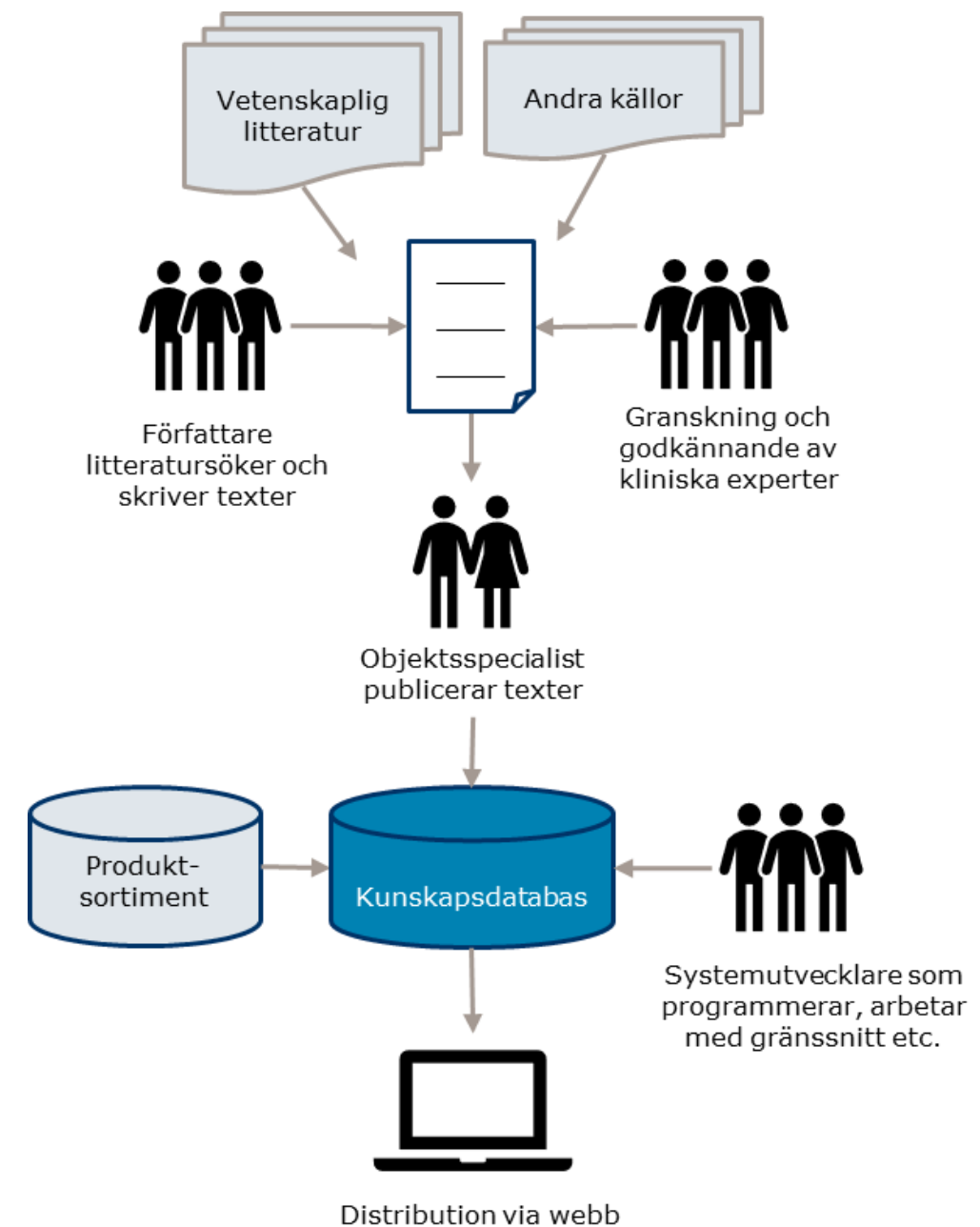

Hur jobbar vi?

Samarbete

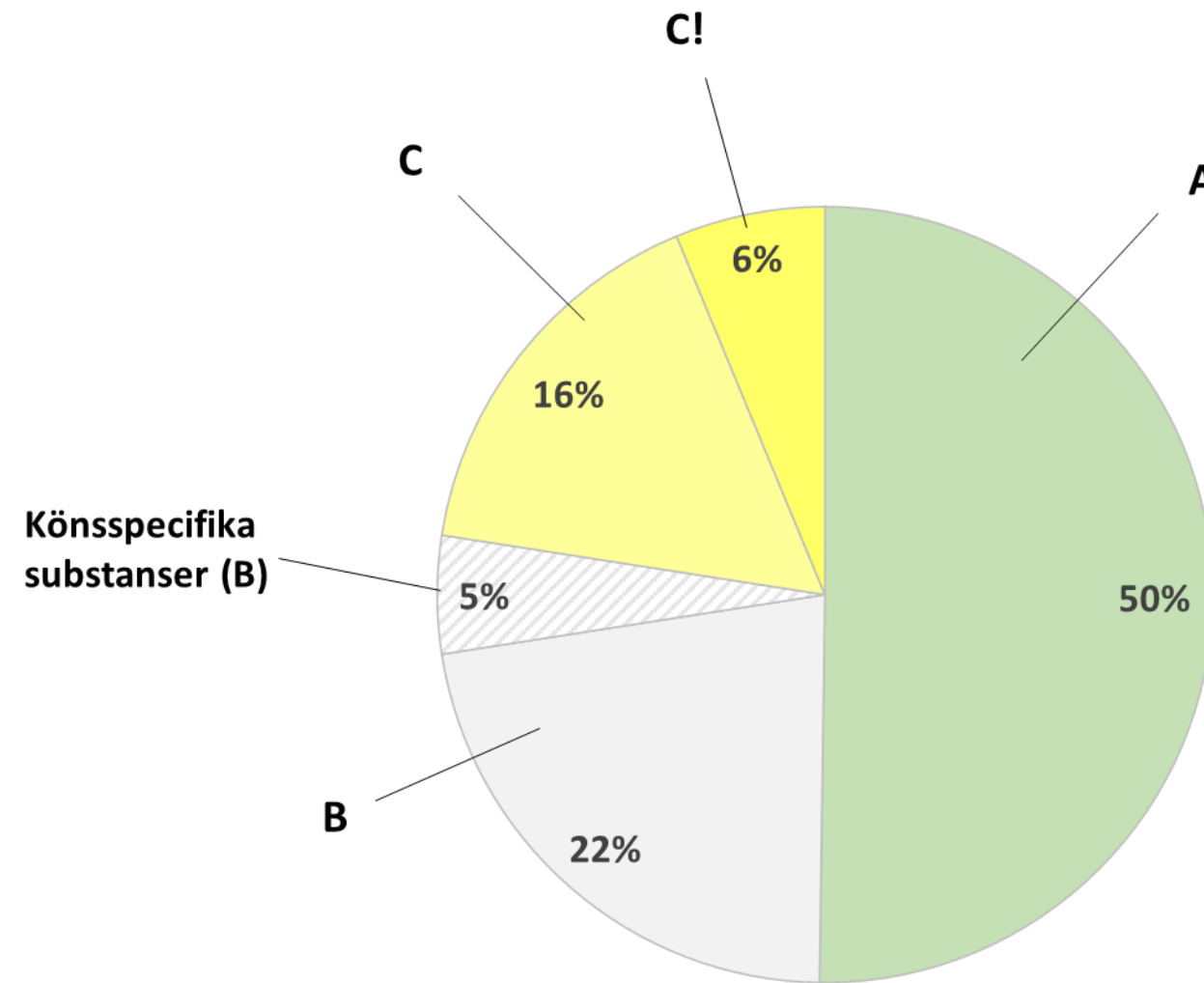
- Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm
- Klinisk farmakologi vid Karolinska Universitetssjukhuset
- Centrum för Genusmedicin vid Karolinska Institutet

- ST-läkare och specialister i klinisk farmakologi, apotekare, kardiolog
 - forskningserfarenhet
 - förankring till läkemedelskommitténs expertgrupper

Hittar vi viktiga skillnader?

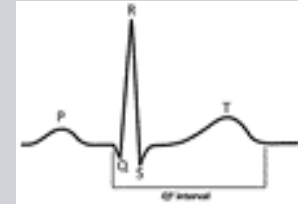
n=453

Patientens kön i läkemedelsbehandling – när spelar det roll?

Kvinnligt kön är en känd riskfaktor för Torsade de Pointes kammararytmi

QT-förlängande läkemedel, t.ex. amiodaron, citalopram

Generellt lägre GFR hos kvinnor

Läkemedel som elimineras främst via njurarna, t.ex. digoxin

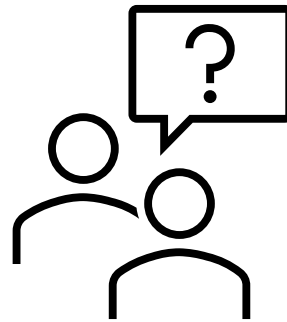

Kvinnor har generellt starkare immunförsvar

Läkemedel vid icke-småcellig lungcancer, t.ex. cisplatin, vinorelbin, osimertinib

Frågor?

Kontaktuppgifter:
e-tjanster.hsf@regionstockholm.se